

Karla Šlechtová
ministerně pro místní rozvoj

Datum

20. 5. 2015

Číslo jednací

MMR-17340/2015-81/1

Vážený pane poslanče,

dovolte mi reagovat na Vaši interpelaci ve věci povolování výstavby v záplavových územích mimo jejich aktivní zóny, která byla podána dne 29. 4. 2015 pod evidenčním číslem 478.

Na úvod uvádím, že problematika záplavových území a retence vody v krajině je v kompetenci více ministerstev, zejména Ministerstva zemědělství (dále jen „MZe“), Ministerstva životního prostředí (dále jen „MŽP“), a samozřejmě také Ministerstva pro místní rozvoj (dále jen „MMR“).

V rámci kompetencí MMR je jí věnována patřičná pozornost zejména v jednotlivých nástrojích územního plánování podle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů. Je však obecně obsažena již v samotném stavebním zákoně, zejména v § 18 a § 19.

Tato problematika je zakotvena v Politice územního rozvoje ČR, ve znění Aktualizace č. 1 (dále jen „PÚR ČR“). Tato aktualizace byla schválena vládou dne 15. 4. 2015 usnesením č. 276/2015 a obsahuje mj. články č. (25) a (26), které uvádí následující – cituji:

(25) *Vytvářet podmínky pro preventivní ochranu území a obyvatelstva před potenciálními riziky a přírodními katastrofami v území (záplavy, sesuvy půdy, eroze, sucho atd.) s cílem minimalizovat rozsah případných škod. Zejména zajistit územní ochranu ploch potřebných pro umístování staveb a opatření na ochranu před povodněmi a pro vymezení území určených k řízeným rozlivům povodní. Vytvářet podmínky pro zvýšení přirozené retence srážkových vod v území s ohledem na strukturu osídlení a kulturní krajinu jako alternativy k umělé akumulaci vod.*

V zastavěných územích a zastavitelných plochách vytvářet podmínky pro zadržování, vsakování i využívání dešťových vod jako zdroje vody a s cílem zmírňování účinků povodní.

(26) *Vymezovat zastavitelné plochy v záplavových územích a umísťovat do nich veřejnou infrastrukturu jen ve zcela výjimečných a zvláště odůvodněných případech. Vymezovat a chránit zastavitelné plochy pro přemístění zástavby z území s vysokou mírou rizika vzniku povodňových škod.*

Podle § 31 odst. 4 stavebního zákona je PÚR ČR závazná pro pořizování a vydávání zásad územního rozvoje, územních plánů i regulačních plánů, a taktéž pro rozhodování v území. To mj. znamená, že v navazujících územně plánovacích dokumentacích (tedy zásadách územního rozvoje, územních plánech a regulačních plánech) musí být respektovány jednotlivé články PÚR ČR, včetně výše zmíněných článků (25) a (26).

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR

Staroměstské náměstí 6

110 15 Praha 1

tel.: +420 224 861 111

fax: +420 224 861 333

IČ: 66 00 22 22

www.mmr.cz

Dalším z nástrojů územního plánování jsou územně analytické podklady (dále jen „ÚAP“). Ty se podle § 27 stavebního zákona pořizují povinně ve dvojí podrobnosti: pro celý správní obvod obce s rozšířenou působností a pro celý správní obvod kraje a podle § 28 se každé 2 roky provádí jejich úplná aktualizace.

V souladu s § 25 slouží ÚAP jako podklad pro pořizování PÚR ČR, územně plánovacích dokumentací (dále jen „ÚPD“), jejich změn a pro rozhodování v území a obsahují podle § 26 odst. 1 mj. též limity využití území, definované jako – cituji: „omezení změn v území z důvodu ochrany veřejných zájmů, vyplývajících z právních předpisů nebo stanovených na základě zvláštních právních předpisů nebo vyplývajících z vlastností území.“. Níže uvedené jevy, týkající se záplavových území, jsou významnými a závaznými limity využití území a jako takové jsou promítnuty do jednotlivých druhů územně plánovací dokumentace, přičemž musí být při rozhodování v území respektovány.

Obsah ÚAP je upřesněn vyhláškou č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti, ve znění vyhlášky č. 458/2012 Sb. (dále jen „vyhláška“), a dále přílohou č. 1 této vyhlášky.

Zejména příloha č. 1 uvádí seznam sledovaných jevů pro ÚAP obcí (část A přílohy č. 1) a ÚAP krajů (část B přílohy č. 1). Mezi nimi jsou také jevy A50 „Záplavové území“, A51 „Aktivní zóna záplavového území“, A52 „Území určená k rozlivům povodní“ a jev A119 „Další dostupné informace, např. průměrná cena m² stavebního pozemku v členění podle katastrálních území, průměrná cena m² zemědělské půdy v členění podle katastrálních území“, v rámci kterého jsou do ÚAP poskytovány všechny další dostupné informace, které nemají vlastní sledovaný jev.

Podle § 27 odst. 3 stavebního zákona mají vybrané sledované jevy, v tomto případě tzv. údaje o území, svého poskytovatele. Poskytovatel je povinen tyto údaje předat pořizovateli ÚAP, přičemž zodpovídá za jejich správnost a úplnost. Poskytovatelem výše zmíněných jevů, mimo jevu A119, jsou vodoprávní úřady, resp. MŽP.

K Vaší první otázce „Jakým způsobem budou promítnuty mapy povodňových nebezpečí a povodňových rizik do územních limitů a územního plánování v rámci stavebního zákona?“ uvádím, že v této věci proběhla již v srpnu 2014 schůzka pracovníků MMR a MŽP. Na této schůzce bylo dohodnuto, že pro potřeby územního plánování bude ze strany MŽP předána do ÚAP nová vrstva „mapy povodňového ohrožení“ a to v rámci výše uvedeného jevu A119, protože tento jev v současné době nemá vlastní sledovanou položku. Současně podalo MŽP též návrh na zařazení nového samostatného jevu „Mapy povodňového ohrožení“ do Přílohy č. 1 vyhlášky v případě její novelizace. MMR tento návrh akceptovalo a vede jej v patrnosti.

Lze se však setkat i se situací, kdy jsou zastavitelné plochy vymezovány i v záplavových územích, jak ve svém dotazu uvádíte. Tato situace ovšem může legálně nastat pouze ve zvláště odůvodněných a individuálně posouzených případech. Za tyto zvláště odůvodněné případy MMR považuje např. tyto dvě modelové situace:

1. nová zastavitelná plocha je vymezena v proluce současné zástavby, která je, případně bude, chráněna jako celek, tedy včetně nově vymezené zastavitelné plochy a případně zástavby na ní umístěné;
2. celé zastavěné území leží v záplavovém území; v takovém případě je možné vymezit novou zastavitelnou plochu v tomto záplavovém území, ale v takové části, kde podle známých informací o průběhu posledních povodní byla výška hladiny vody co možná nejnižší; v tomto případě musí být vymezování těchto zastavitelných ploch posuzováno velmi pečlivě a individuálně.

K Vaší druhé otázce „Jak budou tyto limity pro stavební úřady závazné v rámci konkrétních prováděcích vyhlášek?“ uvádím, že pro potřeby úřadů územního plánování byl v roce 2011 MMR zpracován materiál s názvem „Ochrana před povodněmi v územním plánování“. Na něj v listopadu 2013 navázal materiál „Ochrana před povodněmi při umísťování staveb“, určený pro potřeby stavebních úřadů. Materiál mj. informuje o možnostech využití mimořádných postupů při mimořádných situacích a o odstraňování nepovolených staveb nebo staveb, které podle stavebního zákona nevyžadují žádné rozhodnutí nebo opatření ze strany stavebního úřadu, stavebník je však provede v rozporu s jiným právním předpisem (např. vodním zákonem).

Materiály vznikaly ve vazbě na povodně a jejich cílem je plnění úkolu MMR, vyplývajícího z Koncepce řešení problematiky ochrany před povodněmi s využitím technických a přírodně blízkých opatření, metodicky vést úřady územního plánování, aby vymezovaly zastavitelné plochy mimo záplavová území a stavební úřady, aby nepovolovaly stavby v záplavových územích.

Domnívám se tedy, že na úseku územního plánování a stavebního řádu není potřeba provádět žádné zásadní změny. Nutné však je zlepšit praxi na jednotlivých stupních veřejné správy. MMR požádá na úseku územního plánování i stavebního řádu pravidelné porady s krajskými úřady. Ty následně tyto informace předávají jednotlivým úřadům územního plánování, resp. stavebním úřadům ve své územní působnosti.

K Vašemu návrhu na změnu § 67 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon) uvádím, že tento zákon není v kompetenci MMR, ale MZe, nicméně změnu spojenou s úplným zákazem výstavby považuji za příliš tvrdé opatření, které by znemožnilo rozvoj některých obcí v České republice. Za příliš tvrdé jej považuji i s ohledem na skutečnost, že záplavové území často zahrnuje mj. zóny, v nichž výška hladiny vody při povodni dosahuje maximálně několika desítek centimetrů. Ustanovení § 67 vodního zákona by mělo být podle mého názoru využíváno jen výjimečně a to v situacích, které jsem uvedla jako modelové v odpovědi na první otázku.

Pro úplnost ještě uvádím, že v této souvislosti MMR v rámci své metodické činnosti mimo výše uvedených materiálů, zpracovalo metodické pomůcky pro implementaci PÚR ČR a metodický návod pro pořizování územně analytických podkladů a jejich aktualizací, včetně metodických návodů k příloze č. 1A a 1B vyhlášky. Tyto metodické návody jsou volně dostupné na webových stránkách MMR nebo na Portálu územního plánování.

Dále Ústav územního rozvoje (dále jen „ÚÚR“), který je organizační složkou státu zřízenou MMR, zpracoval a pravidelně aktualizuje také internetovou příručku Limity využití území, která je volně dostupná na webových stránkách ÚÚR. V této příručce jsou v kapitole 4.1 „Ochrana podzemních a povrchových vod“ podrobně rozepsány jednotlivé relevantní limity využití území, včetně záplavových území, území určených k řízeným rozlivům povodní nebo povodňového rizika.

Konečně této problematice je věnována také patřičná pozornost na již zmiňovaných pravidelných poradách MMR se zástupci krajských úřadů, dále na školeních pořádaných pro pracovníky stavebních úřadů, úřadů územního plánování a projektanty ÚPD a ÚPP a také na kurzech pořádaných pro získání osvědčení zvláštní odborné způsobilosti podle zákona č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávních celků a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (v souladu s § 24 odst. 1 stavebního zákona).

Domnívám se, že není nezbytně nutné pro řešení Vámi uváděných problémů měnit právní předpisy, ale je nutné dosáhnout změny v jejich aplikaci prvoinstančními orgány. Za mnou řízené ministerstvo Vám mohu slíbit, že v tomto úsilí budeme pokračovat.

S úctou

Vážený pan
prof. RNDr. František V á c h a , Ph.D.
poslanec
Parlament České republiky
Sněmovní 4
118 00 Praha 011